

PORT
PAYE
HELLAS

διάλογοι καταλλαγής

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Ενημερωτικό Δελτίο • Απρίλιος 1992 • Αρ. φύλλου 25

Ή δέ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἅγιου Πνεύματος εἴη μετά πάντων ὑμῶν (Β' Κορ. 13, 13). Ἀμήν.

'Εν Φαναρίῳ, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, 15η Μαρτίου 1992.

ΟΙ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

τὸ Κυριακήν σύνορει ταρθορεῖος,
Ἐκ θεοσώνων καὶ τῷ Νακ. Πατριαρχείῳ σίνει Γενεράλ
της οἰκουμένης Πρεσβύτερος
ἐν Αγ. Παντελεήμονι τοῦ Αγίου Χερσονήσου Κύπρου
Χανιών
+ Ignatius IV
† Iōannīs Čebiški
+ Ioannīs, Βαρύνειος Μεταρχητός της Αγίας Σοφίας
+ Nalej πατριαρχή αρχοντος
† Petrušić, Patriarchal Procurator of the Orthodox Patriarchate
+ Māločević.
† Čečović Patriarchal Procurator
for Serbia and Montenegro
+ Vrachelj Patriarchal Procurator
+ Goran Patriarchal Procurator
Celestije Patriarchal Procurator
of the Czech-Slovakian
† Štuparović Patriarchal Procurator

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Α' 3μήνου 1992

Οι εργασίες για την επέκταση των εγκαταστάσεων της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης (Ο.Α.Κ.), που έχουν αρχίσει ήδη, περιορίζουν τις συνεδριακές και άλλες δραστηριότητες του Ιδρύματος. Γίνονται μόνον όσα είχαν προγραμματισθεί προ πολλού και όσα κρίνονται ως απολύτως αναγκαία.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Διαδοχικές συνεδρίες της Επιτροπής Εισήγησης για Ανάθεση του έργου: ΜΕΛΕΤΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Α.Κ., υπό την Προεδρία του Γεν. Διευθυντή Αλεξ. Παπαδερού.

24.11 Η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΑΣ συνεδριάζει στην Ο.Α.Κ. με τη νέα της σύνθεση (Αλεξ. Παπαδερός, Πρόεδρος, Γεώργ. Πενκιανάκης, Γραμματέας, Alex, Spengler, Ταμίας, Μιχ. Γαλανάκης, B. Μανουσογιαννάκη - Κατάκη και ιεροδ. Μιχ. Φαράκη, μέλη) και προγραμματίζει τις δραστηριότητες του Κέντρου.

1184 25-26 ΚΡΗΤΗ 2020 - Η ευθύνη των χριστιανών για το περιβάλλον.

Μετέχουν μέλη της Χριστ. Ένωσης «Απ. Παύλος» του Ηρακλείου. 31. Γυμνάσιο Σούδας.

1185 31 Συμπόσιο Παιδείας

Με την ευκαιρία της εορτής των Τριών Ιεραρχών και στα πλαίσια που έχει καθιερώσει από ετών η Ο.Α.Κ. για την εορτή της Παιδείας και των Γραμμάτων, 100 περίπου εκπαιδευτικοί - μέλη του δραστήριου Συνδέσμου Φιλολόγων Νομού Χανίων παρακολούθησαν ομιλία του Προέδρου της Ο.Α.Κ. Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου, με επίκεντρο τη νεοελληνική διανόηση και το σύγχρονο προσανατολισμό της Παιδείας μας. Ύστερα από ένα μεστό σε περιεχόμενο διάλογο ακολούθησε δείπνο, που παρέθεσαν ο Σεβασμιώτατος και το ίδρυμα προς τιμήν των συνέδρων.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Μαθητές Κατηχητικού Σχολείου της Ενορίας Παντελεήμονα Χανίων.

1186 15 - 16. Επικοινωνία, Έκφραση, Δημιουργία.

Επιμορφωτικό σεμινάριο που οργάνωσε το ομώνυμο Κέντρο Χανίων για μέλη του.

22. Ομάδα στρατιωτικών από Αμερική και Μεγ. Βρετανία.

26. Σχολή Εθνικής Αμύνης.

ΜΑΡΤΙΟΣ

1187 4. Ωρα πανορθόδοξης περισυλλογής

Με την έναρξη της Μεγάλης Τεσσαρακοστής η Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου πραγματοποίησε ημερίδα για τους κληρικούς της, αφιερωμένη σε θέματα πνευματικής οικοδομής των ιερέων μας

(εισήγηση Σεβασμ. Ειρηναίου) και σε σύγχρονα διορθόδοξα προβλήματα (εισήγηση Αλεξ. Παπαδερού). 5. Ομάδα στρατιωτικών από τη Γερμανία.

9. Ρεφενές.

Το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας είχε προσκαλέσει τους κατοίκους του Κόλπου Κισάμου να εορτάσουν την Καθαρή Δευτέρα σε κοινοβιακή σύναξη. Ο καιρός μας ανάγκασε να την πραγματοποιήσουμε στην Ο.Α.Κ., όπου είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε δυνατότητες ανανέωσης κοινοβιακών θεσμών στη ζωή της Ενορίας και της κοινωνίας γενικότερα.

1188 11 - 12. Η Ορθοδοξία σήμερα.

Συμμετοχή μελών Ενορίας του Αμβούργου.

11. Πρόγευμα - ενημέρωση για τις κυρίες Βαρβιτσιώτη και Χούλιαν Γκαρφία Βάργκας, συζύγους των Υπουργών Εθνικής Αμυνας Ελλάδας και Ισπανίας αντίστοιχα και για μέλη της συνοδείας τους.

1189 13 - 15 Ορθοδοξία και πολιτική θεωρία και πράξη στην Ελλάδα σήμερα.

Τρίτος διακομματικός διάλογος, που οργάνωσε η Ο.Α.Κ. στα πλαίσια του ειδικού προγράμματός της για μια σύγχρονη **πολιτική διακονία** της Εκκλησίας. Το πρόγραμμα διευκολύνει τα Πολιτικά Κόμματα της χώρας (που εκπροσωπούνται στο Εθνικό και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) να τοποθετούνται, μέσω επισήμων αντιπροσωπειών τους, σε βασικά πνευματικά και εθνικά θέματα ιδιαίτερης επικαιρότητας και να διαλέγονται γι' αυτά με εκπροσώπους της Εκκλησίας και κοινωνικών φορέων.

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού και με την ευκαιρία του εορτασμού της «ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ», η Ορθόδοξη Ακαδημία προσκάλεσε τα Πολιτικά Κόμματα να διατυπώσουν επίσημες και υπεύθυνες θέσεις πάνω στο θέμα «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» στη χώρα μας και γενικότερα και να συζητήσουν τις θέσεις αυτές με εκπροσώπους της Εκκλησίας και άλλους πνευματικούς ανθρώπους, ώστε να φανερωθεί διαγνόστερα η πνευματική πορεία του λαού μας, που θεμελιώνεται κατά κύριο λόγο στην Ορθοδοξία και απειλείται από τόσον ισχυρές και ραγδαίες αλλοτριωτικές πιέσεις.

Οι στόχοι αυτοί του συνεδρίου και το γενικό του πλαίσιο προσδιορίσθηκαν από τον Γεν. Διευθυντή της Ο.Α.Κ. Αλεξ. Παπαδερό στην εισαγωγική του ομιλία, ενώ τους βασικούς θεολογικούς προβληματισμούς έθεσε ο Σεβασμ. Ειρηναίος, αναπτύσσοντας το θέμα «Το πολιτικό μήνυμα της Κυριακής της Ορθοδοξίας». Τις θέσεις των Κομμάτων ανέπτυξαν οι εισηγητές που είχαν ορισθεί από αυτά, ενώ τα λοιπά

μέλη κάθε κομματικής αντιπροσωπείας έκαμαν συμπληρωματικές παρεμβάσεις, ως εξής:

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Σιβένας Προκόπιος, βουλευτής Πέλλης (εισηγητής), Μαρκογιαννάκης Χρήστος, βουλευτής Χανίων (παρέμβαση).

ΠΑΣΟΚ: Παπαδόπουλος Βασίλειος, βουλευτής Ηλείας (εισηγητής), Αποστολάκης Δημήτριος, βουλευτής Ηρακλείου, Πρασιανάκης Γεώργιος, βουλευτής Χανίων, Σμπώκος Ιωάννης, βουλευτής Ρεθύμνης (παρεμβάσεις).

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ: Μυγδάλης Κώστας, Αρχιτέκτονας (εισηγητής), Λεντάκης Ανδρέας, βουλευτής Β' Αθηνών (παρέμβαση).

ΚΚΕ: Κοσιώνης Παναγιώτης, βουλευτής Αχαΐας (εισηγητής).

ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ: Μασουρίδης Χρήστος, Κοιν. Λειτουργός (εισηγητής).

ΔΗ.ΑΝΑ: Πνευματικός Άγγελος, τ. βουλευτής (εισηγητής), Βασινιώτης Βασίλειος. Οικονομολόγος (παρέμβαση).

Την Κυριακή της Ορθοδοξίας οι εκπρόσωποι των Κομμάτων και οι λοιποί σύνεδροι εκκλησιάσθηκαν στη Μονή Γωνιάς. Κατά την καταληκτήρια συνεδρία που ακολούθησε διαβάσθηκε και το κοινό ανακοινώθηκεν των εκπροσώπων των Κομμάτων, που δημοσιεύουμε σε άλλη στήλη.

Ένα ιστορικό τηλεγράφημα

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Κρήτες Ιεράρχες και άλλοι κληρικοί, βουλευτές και λοιποί εκπρόσωποι όλων των πολιτικών Κομμάτων της Ελλάδος, τα οποία μετέχουν στο Εθνικό και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπρόσωποι των Αρχών της Μεγαλονήσου και τα λοιπά μέλη του συνεδρίου, που οργάνωσε η υπό την πνευματική προστασία της Παναγιότητάς Σας Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης με θέμα:

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

οι εργασίες του οποίου άρχισαν μόλις στην έδρα του Ιδρύματος, υποβάλλομεν ευλαβώς σεβάσματα προς Υμάς και τους λοιπούς παρεπιδημούντες στην Πόλη Προκαθημένους των αγιωτάτων Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Συγχαίρουμε για την ιστορική πρωτοβουλία του Οικουμενικού Θρόνου να συγκαλέσει επί το αυτό τους Ορθοδόξους πνευματικούς Αρχηγούς για πρώτη φορά στη δισχιλιετή Ιστορία της Εκκλησίας. Ευχόμεθα αισία την έκβαση της ιεράς αυτής συνάξεως προς το συμφέρον της όλης Ορθοδοξίας, η οποία καλείται να βιώσει βαθύτερα και να μαρτυρήσει ευθαρσώς την ενότητά της, να απαντήσει δημιουργικά στις προκλήσεις των καιρών, να προσφέρει αποτελεσματικά τη διακονία της διεκκλησιαστικής καταλαγής και να επιβεβαιώσει την οικουμενικότητά της,

εμπνέουσα στους πιστούς της και στον κόσμον όλον ένα άξιο του ανθρώπου όραμα ζωής και ελπίδας στις παραμονές της Γ' χιλιετίας. Όραμα σεβασμού όλων αδιακρίτων των ανθρώπων, αλληλεγγύης και συνεργασίας των λαών, ειρήνης, δικαιοσύνης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Πρόθυμοι να συσπειρώσουμε τις δυνάμεις μας προς αυτή την κατεύθυνση, διατελούμε,

Με βαθύτατο σεβασμό (ακολουθούν υπογραφές του Σεβασμ. Ειρηναίου, του Αλεξ. Παπαδερού και των εκπροσώπων των Κομμάτων). 16. Ομάδα αλλοδαπών.

25. Καθηγητές και μαθητές του Ελληνικού Λυκείου της Neustadt Γερμανίας.

26. Ύστερα από 10 χρόνια! Στις 26 Μαρτίου 1982 είχαν επισκεφθεί την Ο.Α.Κ. 61 μαθητές του Γυμνασίου Αλικιανού. Ο Γεν. Διευθυντής τους προσκάλεσε να ξανάρθουν στο Ίδρυμα ύστερα από δέκα χρόνια, την ίδια μέρα! Τρεις από τις τότε μαθητριες και δυο μαθητές ήλθαν πράγματι και μας χάρισαν αληθινή αγαλλίαση.

1190 26 - 27. ΚΡΗΤΗ 2020: Ο άνθρωπος και ο κόσμος.

Συνέδριο προβληματισμού των νέων μας στα πλαίσια του προγράμματος της Ο.Α.Κ. «ΚΡΗΤΗ 2020». Έλαβαν μέρος 7 καθηγητές και 80 μαθητές της β' τάξης των Λυκείων Κισάμου, Κολυμπαρίου, Πολυκλαδικού Χανίων και του Παγκρήτιου Εκπαιδευτηρίου Ηρακλείου (Ν. Καπιδάκη), καθώς και μικρή αντιπροσωπεία του Ελλ. Λυκείου της Neustadt. Ύστερη από ενημερωτική ομιλία του Γεν. Διευθυντή της Ο.Α.Κ. οι μαθητές παρουσίασαν τις μεστές περιεχομένου εισηγήσεις τους επί του θέματος του συνεδρίου, συμπροσευχήθηκαν στο Παρεκκλήσι διαβάζοντας οι ίδιοι τις ευχές του Αποδείπνου και κατέληξαν σε συγκεκριμένες προτάσεις, που θα αξιοποιηθούν κατά την περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2020». Επίσης επισκέφθηκαν το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας και βοήθησαν στην επιλογή και μεταφορά λίθων για το χτίσιμο του ΘΕΑΤΡΟΥ του. Το συντονισμό του συνεδρίου είχε ο επιστημονικός συνεργάτης της Ο.Α.Κ. Κ. Ζορμπάς.

1197 27. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα Γερμανών στρατιωτικών του Πεδίου Βολής Κρήτης. Συζήτησαν μαζί μας θέματα ιστορίας και πολιτισμού της Κρήτης και επισκέφθηκαν το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας.

27. Σύσκεψη μελών της Εταιρείας Αναπτύξεως Σελίνου και ξενοδόχων της Παλαιοχώρας. Συζήτηθηκαν θέματα συνεργασίας στο ναυτιλιακό τομέα.

1192. 29. Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία Ανατολικής Κισάμου

Ημερίδα με κατοίκους της Ανατ. Κισάμου, παρουσία του Σεβασμ. Ειρηναίου και άλλων κληρικών, εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών Αρχών της περιοχής. Οργανώθηκε από τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Κολυμπαρίου, σε συνεργασία με τον Νομαρχιακό Σύμβουλο Κισάμου Π. Πο-

λυχνονίδη και την Ο.Α.Κ. Ύστερα από εμπειριστωμένη εισήγηση του Αρχαιολόγου Μιχ. Ανδριανάκη έγινε διεξοδική συζήτηση και διατυπώθηκαν προτάσεις για την προστασία και αξιοποίηση των μεγάλης εκκλησιαστικής, καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας μνημείων της περιοχής.

29. Ενημέρωση επιχειρηματιών από τη Ρωσία.

Ο Σύλλογος Κισαμιτών Αττικής:

Οργάνωσε την τελετή της Βασιλόπιττας στην αίθουσα της Παγκρήτιου Ενώσεως Αθηνών (13 Ιανουαρίου). Την πίττα ευλόγησε ο Σεβασμ. Ειρηναίος και στη συνέχεια ο Αλεξ. Παπαδέρος παρουσίασε το ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ, ανέλυσε τους σκοπούς του και έκαμε συγκεκριμένες προτάσεις συνεργασίας με το Σύλλογο.

Σε άλλη τελετή που οργάνωσε (12 Απριλίου) στην αίθουσα της Κρητικής Εστίας (Παγκράτι) με την ευκαιρία 20 χρόνων λειτουργίας του, ο Σύλλογος, ύστερ' από εμπνευσμένες ομιλίες του δραστήριου Προέδρου του Ελ. Λουπασάκη και του Σεβασμ. Ειρηναίου, απένειμε αναμνηστικά Διπλώματα σε ιδρυτικά και άλλα μέλη του. Επίσης ευφρεστήθηκε να επιδόσει τιμητικές πλακέτες σε επτά πρόσωπα (μεταξύ των οποίων και στον Γεν. Διευθυντή της Ο.Α.Κ.) για τη συμβολή τους στην προαγωγή της Επαρχίας Κισάμου.

Ρωσική αντιπροσωπεία επισκέφθηκε (19 Απριλίου) το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας και την Ο.Α.Κ., συνοδευόμενη από τον Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Γεωργίας Νικ. Ψυλλάκη και επιτελικά στελέχη του Υπουργείου. Ο Γεν. Διευθυντής της Ο.Α.Κ. ενημέρωσε τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας Victor Boiko, Επιτετραμένο Πρέσβη της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Αθήνα και τους συνοδούς του για το έργο του Ιδρύματος και συμφωνήθηκε να συνεχισθούν οι επαφές, με στόχο την εξεύρεση τρόπου τακτικότερης συμμετοχής νέων από τη Ρωσία στις δραστηριότητες του Ευρωμεσογειακού Κέντρου.

Ενορία και Ευρωπαϊκή Ένωση

Ποιμαντικά προβλήματα στην Ενωμένη Ευρώπη

Τα θέματα αυτά υπήρξαν το αντικείμενο διαλέξεων του επιστημ. Συνεργάτη της Ο.Α.Κ. K. Zorompa στην Ενορία Πατελαρίου (7 Ιανουαρίου) και στην Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης (15 και 22 Ιανουαρίου) αντίστοιχα.

Η Επιτροπή Θεολογικών Μελετών του Κ.Ε.Κ., στην οποία μετεχει και ο Γεν. Διευθυντής της Ο.Α.Κ. Αλεξ. Παπαδέρος, πραγματοποίησε στο Beuggen της Γερμανίας την τελευταία συνέδρια της πριν από τη Γεν. Συνέλευση του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (Κ.Ε.Κ.), που θα γίνει αρχές Σεπτεμβρίου στην Πράγα. Η Επιτροπή έκαμε αξιολόγηση του έργου της, διατύπωσε προτάσεις για τις θεολογικές σπουδές του Κ.Ε.Κ. στο μέλλον, συζήτησε την

«Επιστολή από την Κρήτη» που συνέταξαν στην Ο.Α.Κ. τα μέλη του συνεδρίου 1173 («Πρακτικές όψεις της Ιεραποστολής των Εκκλησιών σε μια μεταβαλλόμενη Ευρώπη») και ασχολήθηκε εκτενέστερα με τη θεολογική προπαρασκευή της Γεν. Συνέλευσης.

Συνεδρία του Κ.Ε.Κ. (Προεδρείου και Συμβουλευτικής Επιτροπής) πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη (13-18 Φεβρουαρίου) με τη συμμετοχή του Σεβασμ. Μητροπολίτη Ελβετίας Λαμασκηνού και του Αλεξ. Παπαδέρού (ως εκπροσώπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου). Συζητήθηκαν τα θέματα μιας ιδιαίτερα πυκνής ημερήσιας διάταξης και πάρθηκαν οι αναγκαίες αποφάσεις.

Ευχαριστίες οφείλει και εκφράζει και από τη θέση αυτή η Ο.Α.Κ. προς τον Πρόεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Καθηγητή Γ. Μπαμπινιώτη (που εισηγήθηκε θετικά) και στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Γ. Σουφλιά (που ενέκρινε) την απόσπαση του Συμβούλου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αλεξ. Παπαδέρού στην Ο.Α.Κ. για μια τριετία, ώστε να συνεχίσει να ασκεί και τα καθήκοντα του Γεν. Διευθυντή του Ιδρύματος. Η απόσπαση είναι μερική, με την έννοια ότι ο Αλεξ. Παπαδέρος συνεχίζει να μετέχει στις καίριες συνεδρίες και δραστηριότητες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

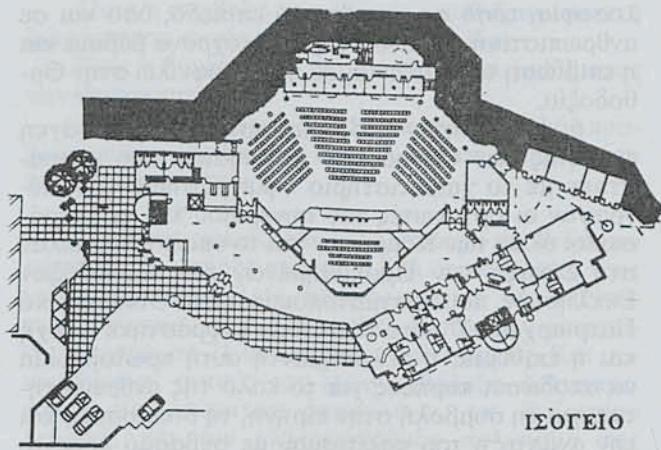
ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ

ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗΣ

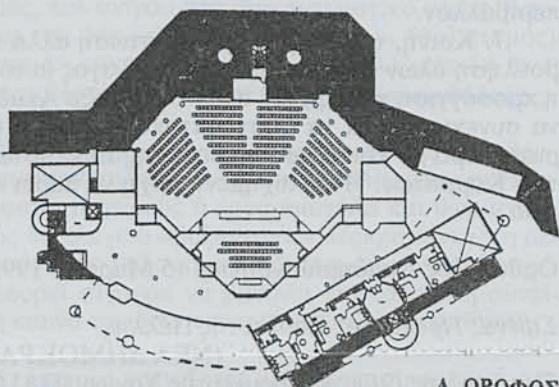
Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, 13-15 Μαρτίου 1992

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

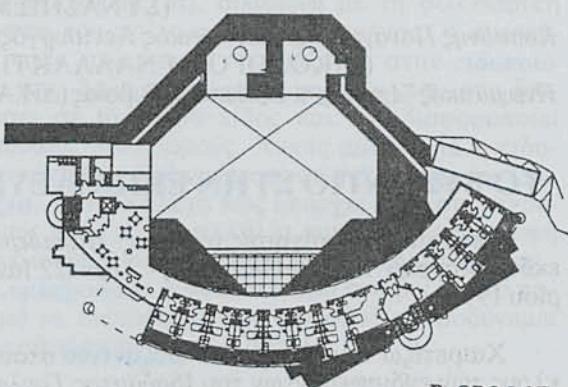
1. Το διήμερο συνέδριο που διοργάνωσε η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης με θέμα «Ορθοδοξία και πολιτική θεωρία και πράξη στην Ελλάδα σήμερα» από 13 έως 15 Μαρτίου 1992, ήταν η τρίτη εκδήλωση του Ιδρύματος για μια σύγχρονη πολιτική διακονία της Εκκλησίας. Πήραν μέρος όλα ανεξαιρέτως τα Κόμματα που εκπροσωπούνται στην Ελληνική Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο. Το συνέδριο απετέλεσε, κατά κοινή διαπίστωση, όχι μόνον ένα διάλογο πολιτικής περισυλλογής και ευθύνης, αλλά κυρίως την απαρχή μιας υπεύθυνης στάσεως και προσεγγίσεως στο θέμα της Ορθοδοξίας, που επιχειρήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα με αυτή τη μορφή.

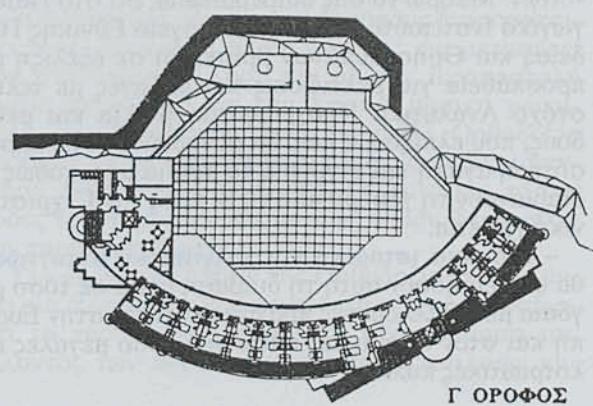
ΙΣΟΓΕΙΟ

Α ΟΡΟΦΟΣ

Β ΟΡΟΦΟΣ

Γ ΟΡΟΦΟΣ

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το νέο υπό ανέγερση κτίριο σχεδιάστηκε για να καλύψει τις ανάγκες της Ο.Α.Κ. οι οποίες έχουν συξήθει ποιοτικά και ποσοτικά.

Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του κτιρίου προαγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες λειτουργίας του Συνεδριακού Κέντρου αλλά και το γεγονός ότι οι δραστηριότητες της Ο.Α.Κ. εντοπίζονται σε θέματα και αναλύσεις διανοιών χαρακτήρα.

Ο δεύτερος από τους ανωτέρω παράγοντες, σε συσχετισμό με τη συγκεκριμένη θέση ανέγερσης (μη ύπαρξη δομημένου ιστού, έντονη και άμεση παρουσία του υγρού στοιχείου της θάλασσας και ο μεσογειακός ξηρός βράχος) καθόρισαν την μορφή και το σχήμα του νέου αυτού κτιρίου.

Συντίθεται από δύο βασικούς όγκους με προτείνοντα την παρουσία των χυλινδρικών (σχήματος εξ ορισμού χωρίς αρχή και τέλος). Υπογραμμίζεται επίσης ο διαχρονικός χαρακτήρας ότως και η διατύγεια των γράμματος και του πνεύματος της Ορθοδοξίας.

Γενικά ο σχεδιασμός, η κατασκευή και ο εξοπλισμός δημιουργούν τις προσποθέσεις και εξασφαλίζουν την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών και όχι μόνον, ενός σύγχρονου Συνεδριακού Κέντρου.

ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το κτίριο αποτελείται από τέσσερις υπέργειους ορόφους.

ΙΣΟΓΕΙΟ

Στο χώρο αυτό χωροθετήθηκαν:

Αίθουσες συνεδριάσεων (δύο) των 450 και 65 ατόμων που μπορούν να ενοποιηθούν και να αποτελέσουν εννιαάια αίθουσα 600 ατόμων.

Οι ανωτέρω χώροι καλύπτονται πλήρως από μεταφραστικά και άλλα σύγχρονα συστήματα. FOYER με τις απαραίτητες εξυπηρετήσεις. Χώρος διοίκησης και οργάνωσης των Συνεδρίων. Σύνολο 1.755.00 m²

Α' ΟΡΟΦΟΣ

Στο χώρο αυτό χωροθετήθηκαν:

Σουίτες (τρεις) για φιλοξενία συνέδρων. Σύνολο 295.00 m²

Β' ΟΡΟΦΟΣ & Γ' ΟΡΟΦΟΣ

Στους χώρους αυτούς χωροθετήθηκαν:

Κοιτώνες για φιλοξενία συνέδρων εξασφαλίζοντας ότως και στις σουίτες τις απαραίτητες διευκολύνσεις διασιμοτής.

Ελήφθη δε μέριμνα και για φιλοξενία ατόμων με ειδικές ανάγκες. Σύνολο Β & Γ ορόφων 1.225.00 m². Γενικό σύνολο ορόφων 3.275.00 m².

Τον σχεδιασμό του κτιρίου εκπόνησε το γραφείο του αρχιτέκτονα Θεοφάνη Κ. Μπομπότη και την κατασκευή ανέλαβε η Ε.Τ.Ε.Κ ΑΕ.

2. Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι οι ραγδαίες αλλαγές και ανακατατάξεις, οι οποίες σημειώνονται στο χώρο της Ευρώπης και παγκόσμια, επηρεάζουν άμεσα και θα επηρεάσουν ακόμη περισσότερο το μέλλον της Ελλάδας και τη θέση της στον καινούριο κόσμο που διαμορφώνεται την τελευταία δεκαετία του αιώνα μας.

3. Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι αυτή η μεταβατική περίοδος που σημαδεύεται και από μιαν επικίνδυνη έκρηξη του εθνικισμού, από αιματηρές συγκρούσεις στη γειτονική διαιρεμένη Γιουγκοσλαβία, από την αναβάθμιση της Τουρκίας και τη διείσδυσή της στη Βουλγαρία, τα Σκόπια και την Αλβανία, διαμορφώνεται ένα μουσουλμανικό τόξο στα βόρεια σύνορά μας, που μπορεί να αναδειχθεί σε απειλητικό κίνδυνο κατά του έθνους μας, ιδίως στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης. Ο επεκτατισμός της Τουρκίας εκδηλώνεται με τη συνέχιση της κατοχής στην Κύπρο και την όλη προκλητική της συμπεριφορά στον ελλαδικό χώρο. Η προκλητικότητα των Σκοπίων, εξάλλου, αποτελεί ένα προοίμιο που επιβάλλει πανεθνική ενότητα. Η Ιστορία έχει διδάξει, ότι οι Έλληνες γνωρίζουν να υπερασπίζονται τις εστίες τους και αξιώνουν από αντιπάλους και φίλους θετικά βήματα προς αποτροπή των κινδύνων στην περιοχή.

4. Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι η Ορθοδοξία έχει να παιξει και καλείται να παιξει σημαντικότατο ρόλο στη νέα κατάσταση. Η Ορθοδοξία έχει σικουμενική διάσταση. Συνενώνει στην κοινή πίστη περισσότερους από 300 εκατομμύρια ανθρώπους. Η δε πολιτιστική της συμβολή είναι τεράστια και αποτελεί μιαν από τις συνισταμένες του σύγχρονου ανθρωπισμού. Ταυτόχρονα η Ορθοδοξία είναι συνδεδεμένη άρρηκτα με την πορεία του Ελληνισμού και αποτελεί ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εθνικής μας ταυτότητας.

5. Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι ο Ελληνισμός έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της Ευρώπης και του παγκόσμιου πολιτισμού, αφού επέδρασε καταλυτικά με την πολιτιστική και πνευματική του συνεισφορά και με το παγκόσμιο κράτος που δημιούργησε ο Μέγας Αλέξανδρος. Ο Ελληνισμός της Ανατολής και του τότε γνωστού κόσμου υπήρξε προπομπός του οικουμενικού κράτους της Ρώμης, ο δε ελληνορωμαϊκός πολιτισμός απετέλεσε τη βάση του νέου ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η Ρώμη προσέφερε τις αρχές του δικαίου και της κρατικής οργάνωσης. Ο Ελληνισμός, εκτός από τη συνεισφορά του στη φιλοσοφία, τις επιστήμες, την τέχνη και την πολιτική, επέδρασε καταλυτικά και στο χώρο της θρησκείας, που αυτονόητη είναι η σημασία της στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ο Χριστιανισμός χωρίς τον Ελληνισμό δεν θα μπορούσε να καταστεί παγκόσμια θρησκεία. Η ελληνική γλώσσα και η ελληνική σκέψη συνετέλεσαν στην οικουμενοποίησή του. Η ελληνική γλώσσα, επειδή ήταν τότε η παγκόσμια κοινή, απετέλεσε το όχημα για τη διάδοσή του, ενώ η ελληνική σκέψη τροφοδότησε τη χριστιανική φι-

λοσοφία, τόσο σε υπερβατικό επίπεδο, όσο και σε ανθρωπιστική κατεύθυνση. Ταυτόχρονα βέβαια και η επιβίωση του Ελληνισμού πολλά οφείλει στην Ορθοδοξία.

6. Κοινή ήταν η διαπίστωση για την ανάγκη ενότητας των Ορθοδόξων Εκκλησιών που εκφράστηκε με το χαιρετιστήριο τηλεγράφημα που υπέγραψαν οι οργανωτές του συνερδίου και οι εκπρόσωποι όλων των Κομμάτων και το οποίο απέστειλαν στη Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών, που πραγματοποιείται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Σ' αυτό το μήνυμα εκφράστηκε η ευχή και η επιθυμία, η πολυσήμαντη αυτή πρωτοβουλία να αποδώσει καρπούς για το καλό της ανθρωπότητας, για τη συμβολή στην ειρήνη, τη δικαιοσύνη και την ανάπτυξη του πολιτισμού με σεβασμό προς το περιβάλλον.

7. Κοινή, τέλος, ήταν η διαπίστωση αλλά και η βούληση όλων των κομμάτων, ο διάλογος αυτός και η προσέγγιση που άρχισε στην Ορθόδοξη Ακαδημία να συνεχιστεί και να συστηματοποιηθεί ακόμη περισσότερο με κοινή προσπάθεια της Εκκλησίας και των Κομμάτων. Η επιτυχημένη αρχή να πάρει συνέχεια.

Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, 15 Μαρτίου 1992

**Σιβένας Προκόπιος, Βουλευτής Πέλλης
(ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ)**
Πρασιανάκης Γεώργιος, Βουλευτής Χανίων (ΠΑΣΟΚ)
**Λευτάκης Ανδρέας, Βουλευτής Β' Αθηνών
(ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ)**
**Κοσιώνης Παναγιώτης, Κοινωνικός Λειτουργός
(ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ)**
Πνευματικός Άγγελος, τ. Βουλευτής Ευβοίας (ΔΗ.ΑΝΑ)

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Απόσπασμα εισήγησης του Αλεξ. Παπαδερού σε εκδήλωση στο Ίδρυμα Γουλανδρή - Χορν (22 Ιανουαρίου 1992)

Χαιρετίζω την ένταξη του **Βυζαντίου** στους κύκλους των ενδιαφερόντων του Ιδρύματος Γουλανδρή - Χορν. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω, ότι στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων βρίσκεται σε εξέλιξη μια προσπάθεια για βελτιώσεις και αλλαγές με τελικό στόχο Αναλυτικά Προγράμματα, βιβλία και μεθόδους, που ελπίζουμε πως θα συνοδεύσουν με περισσότερη αγάπη και σιγουριά τα παιδιά μας, καθώς θα διαβαίνουν τη γέφυρα από τη Β' προς τη Γ' χριστιανική χιλιετία.

- Με ποια **ιστορική και πολιτιστική αυτογνωσία** θα επιχειρήσουν αυτή τη διάβαση μέσα σε τόσο ραγδαία μεταβαλλόμενες πραγματικότητες στην Ευρώπη και στον κόσμο και κάτω από τόσο μεγάλες αλλοτριωτικές πιέσεις;

Ποια η συμβολή της μνήμης του Βυζαντίου στη διαμόρφωση αυτής της αυτογνωσίας; Και

– Ποια η δυνατότητα και η ευθύνη του μαθήματος των Θρησκευτικών;

Στα βασικά αυτά ερωτήματα της αποψινής προβληματικής μας θα μου επιτρέψετε να κάμω πρώτα τρεις επισημάνσεις:

Πρώτον: χρειάζεται να βλέπουμε το Βυζάντιο ως αυτό που υπήρξε πράγματι δηλ. ως έναν από τους μεγάλους, αυτοτελείς πολιτισμούς της παγκόσμιας Ιστορίας. Ο Α.Ι. Τοynbee περιορίζει, όπως είναι γνωστό, σε 21 αυτούς τους πολιτισμούς. Και συναριθμεί σ' αυτούς τον **ελληνορθόδοξο πολιτισμό** του κυρίου σώματος, όπως λέγει, του Βυζαντίου δηλαδή, και τον ελληνορθόδοξο πολιτισμό της Ρωσίας, που ανήκει στο ίδιο πνευματικό γένος. Αποφεύγω τον όρο «**ελληνοχριστιανικός**» (πολιτισμός), όχι επειδή κακοποιήθηκε κάποτε, αλλ' επειδή θεωρώ ακριβέστερη τη διατύπωση **«ελληνορθόδοξος**» (πολιτισμός).

Συμπέρασμα: Αν είναι αλήθεια, πως ο άνθρωπος αισθάνεται τον εαυτό του μεγάλο, όταν συναντέρεται μεγάλους ή έργα «μεγάλα και θωμαστά», καθώς θα έλεγε ο «βυζαντινός» *Makρυγιάννης*, η μεγαλούνη του βυζαντινού πολιτισμού, σωστά δοσμένη, μπορεί σίγουρα να βαθύνει την ιστορική συνείδηση και να τονώσει την αυτογνωσία των μαθητών.

Δεύτερον: χρειάζεται μεγαλύτερη προσοχή στη χρήση των όρων **BYZANTIO** και **ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ**. Μη λησμονούμε, ότι, σύμφωνα με τη φιλοσοφική θεώρηση του πολιτισμικού φαινομένου, η αυτοτέλεια κάθε πολιτισμού εκφράζεται στην **ειδοποιό αρχή** του. Δηλ. στην **κυρίαρχη ιδέα** που τον διαπλάσσει σε ιδιαίτερο είδος και τον διαφοροποιεί από άλλους πολιτισμούς. Χωρίς αμφιβολία η ειδοποιός αρχή του Βυζαντίου είναι η **ελληνόφωνη Ορθοδοξία**. Δεν θα έλεγα πως υπάρχει ταύτιση, σίγουρα όμως υπάρχει συναλληλία και ενδότατη συνυφή των διοικητικών και των αντίστοιχων πραγματικοτήτων.

Συμπέρασμα: Κάθε αναφορά στο βυζαντινό πολιτισμό με παράκαμψη της Ορθοδοξίας ισοδυναμεί με παραθεώρηση της ουσίας του.

Τρίτον: χρειάζεται να μη λησμονούμε ακόμη, πως η Ορθοδοξία, παρά τις κατά τόπους διαφοροποιήσεις της, διαιωνίζει με τη ζωή της και μεταφέρει τόσο στη διασπορά, όσο και με την Ιεραποστολή σήμερα στην Ασία και την Αφρική βασικά γνωρίσματα του βυζαντινού πολιτισμού. Η Ορθοδοξία προσδίδει λοιπόν στο Βυζάντιο διαχρονική και παγκόσμια πολιτισμική διάσταση. Γι' αυτό και το ουσιώδες του Βυζαντίου, ως αενάως παρόν, δεν ανήκει στην παρελθοντολογία.

Συμπέρασμα: Μέσω της Ορθοδοξίας το Βυζάντιονει μια δυναμική πραγματικότητα που συμπροσδιορίζει το παρόν και μετέχει στη μορφοποίηση του μέλλοντος των παραδοσιακά ορθοδόξων λαών και

όχι μόνον αυτών. Δεν ξέρω πόσον αληθεύει πως είναι η ώρα της Ορθοδοξίας ή ότι η Ορθοδοξία είναι ο «αφυπνιζόμενος γίγαντας». Γεγονός πάντως είναι πως η Ορθοδοξία έχει εξέλθει από την απομόνωση αιώνων και ότι με την έξοδό της αυτή ξαναφέρνει στο παγκόσμιο προσκήνιο και το Βυζάντιο, κάνοντάς το προστίστη σε πολλούς ξένους λαούς, παράλληλα προς τη σημαντική συνεισφορά της Βυζαντινολογίας, που απευθύνεται, ωστόσο, μόνο στους ολίγους ειδικούς.

Μιλώντας για διαχρονικότητα σε μια στιγμή, που συζητείται και πάλι η θέση των **αρχαίων** στην παιδεία μας, θα ήθελα να υπενθυμίσω εδώ, παρενθετικά και χωρίς κανένα σχόλιο, πως η αρχαία ελληνική γλώσσα, στη λειτουργική μορφή που πήρε στο Βυζάντιο, δεν έπαυσε ποτέ μέχρι σήμερα να αποτελεί ζωντανή και μάλιστα ψαλλόμενη πραγματικότητα. Δυστυχώς όπως παραμένει σχεδόν ανέπαφο μορφωτικό αγαθό, εντελώς αναξιοποίητο ακόμη και από το μάθημα των θρησκευτικών!

Κλείνοντας την παρένθεση και συνοψίζοντας συμπερασματικά τις πρώτες τρεις παρατηρήσεις μου, θα έλεγα:

Ασφαλώς είναι απαράδεκτα «στριμωγμένο» το Βυζάντιο στο εκπαιδευτικό μας σύστημα και ακόμη πιο «στριμωγμένο» το μάθημα των Θρησκευτικών, ιδίως στο Λύκειο. Παρ' όλ' αυτά φρονώ ότι το πρόβλημά μας δεν βρίσκεται τόσο στην **ποσότητα** (πόση διδακτέα ύλη επί τόσες ώρες), όσο στην **ποιότητα** της παιδευτικής διαδικασίας, που σημαίνει κυρίως σωστή μέθοδο και **κατάλληλη ατμόσφαιρα**. Χωρίς αμφιβολία εκείνα που διδάσκουμε περί Βυζαντίου στο μάθημα των Θρησκευτικών, καθώς και σε άλλα μαθήματα, ούτε επαρκή είναι, ούτε πάντοτε τα ουσιώδη, ούτε προπαντός συσχετίζονται με την πρωταρχία των νέων ανθρώπων και με τις εξελίξεις στον άμεσο και τον ευρύτερο περίγυρό τους, ενώ αυτό θα έπρεπε να αποτελεί σταθερό παιδευτικό στόχο για όλα τα μαθήματα. Αν είχαν οι μαθητές μας μια πιο σωστή, σφαιρική θέαση του Βυζαντίου και της διαχρονικότητάς του, θα μπορούσαν π.χ. να αντιληφθούν πόσον έντονη είναι η παρουσία του στο παρόν της Ευρώπης, πολιτικό και εκκλησιαστικό.

Πώς να έχει όμως μια τέτοια θέαση του Βυζαντίου ο μαθητής, όταν η **ατμόσφαιρα** του σύγχρονου σχολείου είναι φορτισμένη με τις διαιωνιζόμενες αντιβυζαντινές προκαταλήψεις μεγάλου μέρους της νεοελληνικής διανόησης;

Διευκρινίζω: Είμαστε ένας λαός, που υπεραίρεται εκεί που δεν πρέπει και ταυτόχρονα υποφέρει από ένα σύμπλεγμα **αυτοκαταφρόνησης**. Είμαστε ένας **εσωτερικά διχασμένος λαός**, ιδίως σε σχέση με το Βυζάντιο. Η **καρδιά** μας διατηρεί ακόμη την ευαισθησία, να προσαρμόζει κατά καιρούς και περιστάσεις τους χτύπους της σε ρυθμούς βυζαντινούς. Η **διάνοια** μας όμως έχει υποταχθεί προ πολλού στους κανόνες της νοησιαρχίας του δυτικού Διαφωτισμού. Εκείνος, όπως είναι γνωστό, είδε και το Βυζάντιο ως

ένα **Μεσαιώνα**, σκοτεινό, σκοταδιστικό. Αυτή την άποψη υιοθέτησε στο βάθος και υιοθετεί ακόμη, στο μεγαλύτερο ποσοστό της, η νεοελληνική και σύγχρονη διανόηση.

Είναι μια θεώρηση της Ιστορίας μας, που βολεύει θαυμάσια εκείνους, που βλέπουν την ελληνορθόδοξη παράδοση ως εμπόδιο στα σχέδιά τους. Με εξαίρεση τον κ. Οζάλισως, που υπάρχει πράγματι σοβαρός κίνδυνος να πείσει τους εκτός, ότι είναι ο μόνος νόμιμος και αυθεντικός κληρονόμος και θεματοφύλακας του Βυζαντίου, όπως επιδιώκουν να κάμουν και για τη Μακεδονία οι γειτονές μας των Σκοπίων! Και πέραν του Οζάλι, υπάρχει βέβαια και το όραμα της λεγόμενης Γ' Ρώμης, σαγηνευτικό άλλοτε (και ίσως πάλι) για ορισμένους ομόδοξους αδελφούς του Βορά.

Σας μεταφράζω απόσπασμα από το έργο του Otto Mazal, Buzanz und das Abendland (Graz, 1981, 11), ενδεικτικό για τη γένεση και τις συνέπειες της εχθρότητας προς το Βυζάντιο:

«Η Ιστορία του ευρώπαικού Μεσαιώνα χαρακτηρίζεται κατά ένα ουσιαστικό μέρος της από τη συνάντηση και τη διαπάλη μεταξύ Βυζαντίου και Εσπερίας. Το γεγονός ότι παραθεωρήθηκε λίγο - πολύ στους νεώτερους χρόνους η σημασία του Βυζαντίου για τη Δύση όσον αφορά στην πολιτική, τον πολιτισμό, την Εκκλησιαστική Ιστορία και την Ιστορία της επιστήμης και της τέχνης και ακόμη το ότι ο Βυζαντινός Πολιτισμός καταλαμβάνει πια μικρό μόνο χώρο στην περί Ιστορίας εικόνα του παρόντος, είναι η συνέπεια μιας αρνητικής δυτικής θεώρησης της Ιστορίας, που ήθελε να βλέπει στη βυζαντινή εποχή μόνο τη μακρόχρονη διαδικασία της παρακμής, ύστερα από την ένδοξη εποχή της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας. Οι ρίζες της αρνητικής αυτής τοποθέτησης βρίσκονται κιόλας στους χρονογράφους του Μεσαιώνα, για τους οποίους η δυτική Αυτοκρατορία ήταν η νόμιμη συνέχιση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (Imperium Romanum), ενώ η αιρετική στα μάτια της Δύσης Ανατολική Αυτοκρατορία, ως το «regnum Graecorum», απογυμνώθηκε από την παγκοσμιότητά της και αποκλείσθηκε από τον ιστορικό τρόπο θεώρησης [των πραγμάτων]. Πρώτη η Βυζαντινολογία του παρόντος έδειξε πάλι με πλήρη διαύγεια τη μεγάλη σημασία του Βυζαντίου για την παγκόσμια Ιστορία και προκάλεσε μια άθηση για αναθεώρηση» - για μετάνοια!»

Παρά τα ζηλευτά αποτελέσματα των βυζαντινολογικών ερευνών, η ατμόσφαιρα για την οποία μίλησα παραπάνω, δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά στη χώρα και στα σχολεία μας. Θα έλεγα μάλιστα ότι χειροτερεύει από ορισμένες απόψεις. Ο δάσκαλος π.χ., που ασκεί, κατ' ανάγκη, και έργο ορθόδοξης χριστιανικής αγωγής, δηλώνοντας ταυτόχρονα άθεος ή πάντως αισθανόμενος ανέστιος στο περιβάλλον του μαθήματος, είναι μια τραγική προσωπικότητα. Πιο τραγική ακόμη ο θεολόγος καθηγητής, που ασκεί το ίδιο έργο, όχι επειδή το θέλησε ο ίδιος, αλλ' ο Computer στο σύστημα των εξετάσεων για τα

A.E.I. Επιπλέον και σε αντίθεση προς το πνεύμα του Συντάγματος και τη ρητή επιταγή του νόμου, επιμένουν ορισμένοι στην αντικατάσταση του μαθήματος των Θρησκευτικών με τη **Θρησκειολογία**. Όχι, φαντάζομαι, επειδή θέλουν να γνωρίσουν τα παιδιά μας περισσότερες διατάξεις του Ταλμούδ των Ραββίνων ή Σούρες του Κορανίου ή στίχους της Bhagavadgita και μορφές του βουδιστικού Μποντισάτβα Αβάλοκιτεσβάρα και ρήσεις του Ζωροάστρη και του Κομφούκιου. Άλλ' επειδή, μέσα στο γενικό κομφούζιο των καιρών μας, ευκαιρία είναι να περιθωριοποιηθεί η ορθόδοξη χριστιανική αγωγή.

Φυσικό λοιπόν για έναν, όπως είπαμε, πνευματικά διχασμένο λαό, να κρίνεται ανεκτός ακόμη κάποιος λόγος περί κάποιου «θεού», όχι όμως και ο λόγος της Ορθοδοξίας. Έτσι μπορεί να κεντρίζει ευκαιριακά τη συνείδηση και το φιλότιμό μας η απειλή, να μετατραπεί σε τζαμί η Αγιά-Σοφιά, εξανίσταται όμως η «πεφωτισμένη» διάνοια μας, όταν επιδιώκεται αγωγή **«ἐν σοφίᾳ καὶ νοοθεσίᾳ Κυρίου»**. Μπορεί να δροσίζει άπαξ του έτους την ψυχή μας ο Ακάθιστος Ύμνος, στην καθημερινότητά μας όμως στενεύει ολοένα και πιο πολύ ο χώρος για τις αισθητικές αξίες και τις πνευματικές εμπειρίες του ελληνορθόδοξου Βυζαντίου. Στο άγιο και το ιερό, στο μυστήριο και το ευλαβικό, στο αγαπητικό κοινόβιο και την πνευματική άσκηση και ησυχία, στη χαρμονή της κοινωνίας με το θείο και στη λύπη για τα καθημερινά ανομήματά μας, στη μυστική θέαση των επουρανίων και στο όραμα που οδηγεί επέκεινα του αισθητικού χώρου, του χρόνου και της Ιστορίας, το σχολείο και γενικότερα το εκπαιδευτικό μας σύστημα αντιτάσσει παγερή αδιαφορία και αφήνει το βίο του μαθητή αλειτούργητο, ανέορτο, ανέραστο πνευματικά, αγχώδη.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε ίσως να πούμε από τη σκοπιά της ειστήγησής μας: Το Βυζάντιο δικαιούται να έχει τόση και τέτοια θέση στη ζωή μας και επομένως και στην παιδεία μας, όση και όποια έχουν για μας και θέλουμε να διατηρήσουν για το Γένος των Ελλήνων εκείνα που προσδιόρισαν την πολιτιστική του ιδιαιτερότητα και μπορούν να περιφρουρήσουν και τη δική τους ταυτότητα μπροστά στις σύγχρονες και τις επερχόμενες αλλοτριωτικές προκλήσεις.

«ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ»

Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

73 006 Κολυμπάρι - Χανιά

Τηλεφ.: 0824-22245 TELEFAX: 0824-22060

ISSN 1105-7017

Διευθυντής Συντάξεως και υπεύθυνος κατά το νόμο

Αλέξανδρος Παπαδερός

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Κων/νος Σανιδάς

Ιωαννίνων 6 - Μοσχάτο - Τηλ.: 94 14 233

Ετήσια συνδρομή δρχ. 500 - Εξωτερικού δολ. 10

Εμβάσματα: ΑΤΕ - Χανιά, Λογαρ. 37704003260-96

Τιμή τεύχους δρχ. 100

Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη εντύπωρα κείμενα την ευθύνη έχει
ο Διευθυντής Συντάξεως